

فصل سوم؛

## شناخت قطعات کاربردی کامپیوتر



### شناخت قطعات کاربردی کامپیوتر

به طور کلی قطعات کاربردی کامپیوتر شامل کی برد، موس، مانیتور، اسپیکر و کیس می باشند که در قسمت قبل، نحوه ی اتصال آن ها را توضیح دادیم.

### ۱-۳- استفاده از کی برد و موس

از موس و کی برد برای انتقال دستورهایی ما به کامپیوتر استفاده می‌شود؛ پس این دو وسیله بیشترین کاربرد را برای ما دارا می‌باشند. به طور کلی، چون کامپیوتر زبان گفتاری ما را درک نمی‌کند، باید با استفاده از موس و کی برد، خواسته‌های خود را به کامپیوتر انتقال دهیم تا دستور ما را انجام دهد. با فشار دادن کلیدهای این دو وسیله در جاهای مختلف، دستورهایی خود را به کامپیوتر انتقال می‌دهیم. بنابراین اگر نتوانیم دستورهایی خود را به درستی به کامپیوتر انتقال دهیم، کامپیوتر نمی‌تواند پاسخگویی ما باشد و دستورهایی ما را انجام دهد.

**۱-۳-۲- تعریف کی برد:** کی برد یا صفحه کلید برای انتقال دستورهایی ما به کامپیوتر مورد استفاده قرار می‌گیرد و همان‌طور که از اسمش پیداست، صفحه‌ای است که از تعدادی کلید تشکیل شده و دارای حالتی مانند تصویر زیر است. البته کی بردها در شکل‌ها، طرح‌ها و رنگ‌های مختلف ساخته می‌شوند.



همان‌طور که در تصویر بالا مشاهده می‌کنید هر کی برد شامل ۴ دسته کلید می‌باشد:

۱- کلیدهای کنترلی یا کنترل کننده؛

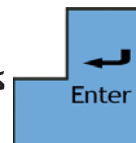
۲- کلیدهای مربوط به تایپ؛

۳- کلیدهای بخش اعداد؛

۴- کلیدهای اضافی (که در اکثر کی بردهای جدید قرار دارند).

بعضی از کلیدهای مهم در کیبوردها عبارتند از:

**کلید Enter:** برای اجرای فرمان یا دستور می‌باشد و دو کلید با این نام در کی‌برد



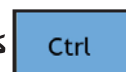
قرار دارد.

**کلید Shift:** به معنای کلید مبدل و تغییر مکان می‌باشد. در برنامه‌های مختلف،



کاربرد آن متفاوت است و دو کلید با این نام در کی‌برد قرار دارد.

**کلید Ctrl:** به معنای کلید کنترل می‌باشد که در برنامه‌های مختلف، کاربرد آن متفاوت



است و دو کلید با این نام در کی‌برد قرار دارد.

**کلید Alt:** مخفف کلمه‌ی Altitude و به معنی بلندی می‌باشد که در برنامه‌های مختلف،



کاربرد آن متفاوت است و دو کلید با این نام در کی‌برد قرار دارد.

**کلید Tab:** به معنی صورت حساب و گلچین کردن و کلید کنترلی میان برنامه‌ها می‌باشد



که به وسیله‌ی آن بر روی موضوع‌های مختلف حرکت می‌کنیم.

**کلید Space:** به معنی فاصله می‌باشد که برای ایجاد فاصله بین حروف



به کار می‌رود و در برنامه‌های مختلف، کاربرد متفاوت دارد. این کلید بزرگترین کلید از نظر اندازه بر روی کی‌برد می‌باشد و معمولاً چیزی بر روی آن نوشته نشده است.

**کلید BackSpace:** به معنی برگشت به عقب می‌باشد و در برنامه‌های مختلف، کاربرد



متفاوت دارد.

**کلید Delete:** به معنی پاک کردن بوده و معمولاً برای پاک و حذف کردن مورد استفاده



قرار می‌گیرد.

**کلید Insert**: به معنی درج و اضافه کردن می‌باشد و به همین منظور مورد استفاده

Insert

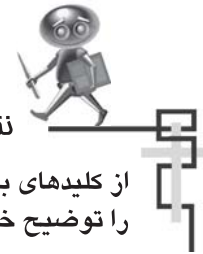
قرار می‌گیرد.

**کلید Esc**: مخفف کلمه‌ی Escape و به معنی گریختن و فرار کردن است و برای فرار

Esc

کردن و عبور از پیغام‌های خطا یا پیغام‌هایی که معنی آن‌ها را نمی‌دانیم، استفاده می‌شود.

**کلیدهای F**: شامل کلیدهای F1 تا F12 می‌باشد و هر یک از آن‌ها کاربرد متفاوتی دارد؛ مثلاً کلید F1 برای کمک گرفتن و help در مورد پنجره‌ها و نرم‌افزارهای مختلف در ویندوز می‌باشد و اگر بر روی هر پنجره یا نرم‌افزار که در محیط ویندوز باز است کلید F1 را فشار دهیم، در مورد آن پنجره، توضیح‌هایی داده می‌شود.



نکته‌ی ۱:



از کلیدهای بالا به صورت ترکیبی نیز می‌توان استفاده کرد که در قسمت‌های بعد، هر یک را توضیح خواهیم داد.

**کی‌برد فارسی**: به طور استاندارد محل قرارگیری حروف فارسی بر روی کی‌برد، مطابق تصویر زیر می‌باشد و برای تایپ فارسی در کامپیوتر، از این حالت استفاده می‌شود. در اکثر کی‌بردهای جدید، حروف فارسی بر روی کی‌برد حک شده است؛ ولی اگر حروف فارسی بر روی کی‌برد نبود، می‌توانید از برچسب‌های مخصوص این کار استفاده کنید.

پ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۰	-	=	BackSpace
Tab	ض	ص	ث	ق	ف	غ	ع	ه	خ	ح	ج	چ	Enter
Caps Lock	ش	س	ی	ب	ل	ا	ت	ن	م	ک	گ	Enter	
Shift	ظ	ط	ز	ر	ذ	د	و	ئ	.	/	Shift	ژ	
Ctrl	Alt	Space						Alt	Ctrl				

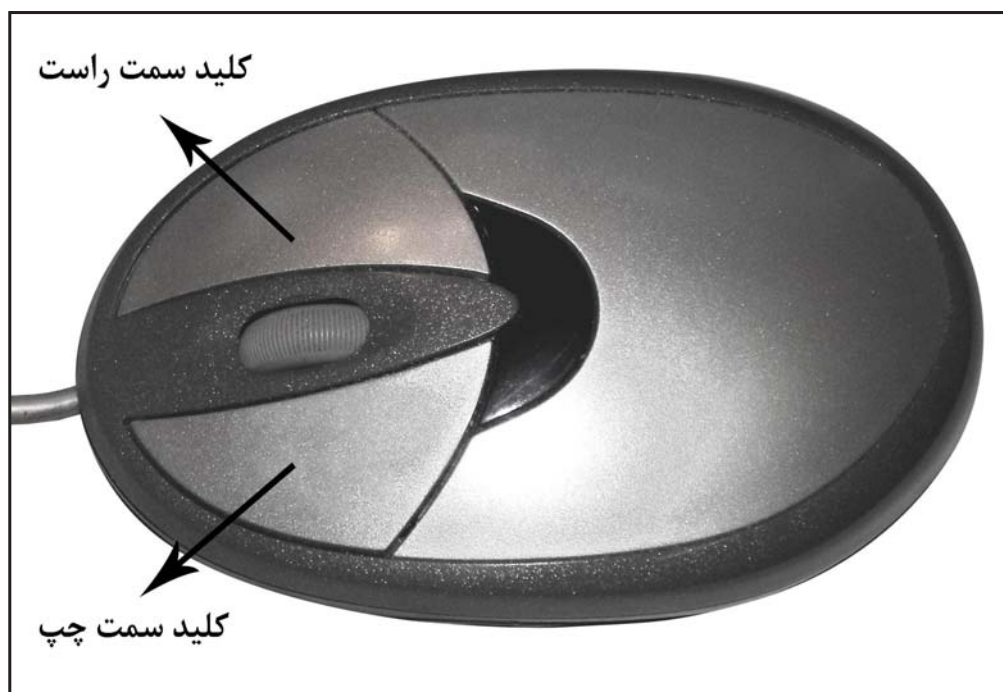


تذکره ۱:



در صورتی می‌توانید در کامپیوتر خود به صورت فارسی تایپ کنید که زبان فارسی برای ویندوز شما تعریف شده باشد.

**۳-۳- تعریف موس:** برای انتقال برخی دستورها یا خواسته‌های ما به کامپیوتر از موس استفاده می‌شود. این وسیله یکی از پرکاربردترین وسایل کار با کامپیوتر می‌باشد. اگرچه موس‌ها در شکل‌ها و رنگ‌های مختلف ساخته می‌شوند، ولی به طور کلی هر موس (همان‌طور که در تصویر زیر مشاهده می‌کنید) دارای دو کلید اصلی می‌باشد.



۱- **کلید سمت چپ یا کلید Enter:** برای اجرای دستور یا فرمان ما به کامپیوتر می‌باشد.

۲- **کلید سمت راست یا کلید Properties:** کلید توضیح‌ها و مشخصات می‌باشد و با فشار دادن و رها کردن این کلید در هر قسمت ویندوز معمولاً یک پنجره‌ی کشویی برای تنظیم‌ها و مشخصات آن قسمت باز می‌شود. از این طریق، می‌توانید به یک سری دستوره‌ای تنظیمی دسترسی پیدا کنید.

**تعریف کلیک:** به طور کلی به فشار دادن و رها کردن هر کدام از کلیدهای سمت چپ یا سمت راست موس، کلیک می‌گویند.

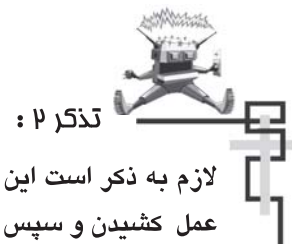
**چپ کلیک:** به فشار دادن و رها کردن کلید سمت چپ موس، لفت کلیک (Left Click) یا چپ کلیک می‌گویند.

**راست کلیک:** به فشار دادن و رها کردن کلید سمت راست موس، رایت کلیک (Right Click) یا راست کلیک می‌گویند.

**دبل کلیک یا دوبار کلیک:** اگر دکمه‌ی سمت چپ موس را دو بار پشت سرهم فشار دهید و رها کنید، به آن دبل کلیک یا دوبار کلیک می‌گویند؛ یعنی دو بار پشت سر هم چپ کلیک کنید یا دو ضربه‌ی پی در پی به کلید سمت چپ موس بزنید.

**کشیدن (Drag):** به عمل فشار دادن و نگاه داشتن کلید سمت چپ موس و حرکت دادن موس، درگ می‌گویند.

**رها کردن (Drop):** به عمل رها کردن کلید سمت چپ موس، دراپ می‌گویند.



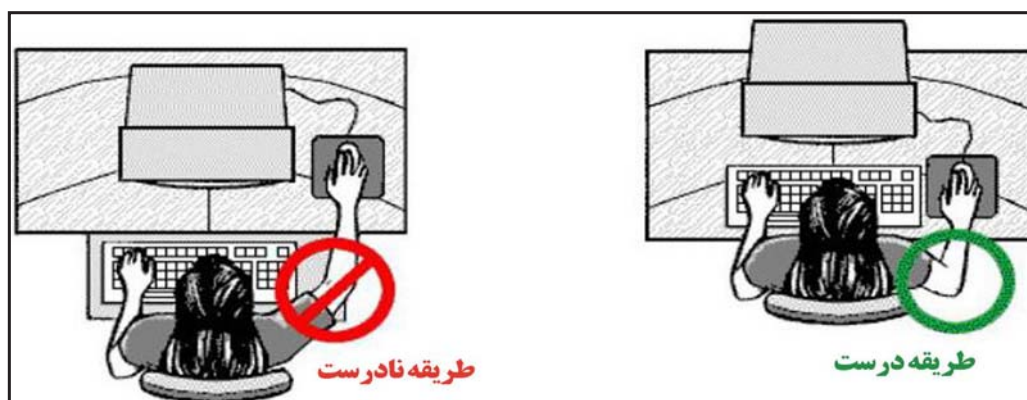
لازم به ذکر است این دو عمل، به صورت ترکیبی و به ترتیب انجام می‌شوند؛ یعنی ابتدا عمل کشیدن و سپس رها کردن را انجام می‌دهیم که به آن Drag&Drop گویند.

**اشاره‌گر (Pointer):** اگر موس خود را در جهت‌های مختلف حرکت دهیم می‌بینیم که یک فلش کوچک متناسب با حرکت موس، در صفحه‌ی نمایش حرکت می‌کند که به این فلش کوچک، اشاره‌گر می‌گویند.

### ۳-۴- طریقه‌ی استفاده از موس

برای استفاده از موس، ابتدا دست راست خود را مانند تصاویر صفحه‌ی بعد، بر روی موس قرار دهید. سپس موس را به سمت‌های راست، چپ، بالا یا پایین حرکت دهید تا حرکت اشاره‌گر موس را در صفحه‌ی مانیتور، مشاهده کنید. حال، اشاره‌گر موس را بر روی یک آیکن (مثل

بر روی صفحه‌ی دسک‌تاپ (صفحه‌ی اول ویندوز) بپرید و دوبار کلیک کنید (دو بار پشت سر هم کلید سمت چپ موس را فشار دهید) تا پنجره‌ی آن باز شود و این کار را تمرین کنید.





تذکر ۳ :

در صورتی که در دوبار کلیک مشکل داشتید، می توانید در اول کار، بر روی آیکون مورد نظر خود یک بار چپ کلیک (فشار و رها کردن کلید سمت چپ موس) کنید و سپس، کلید Enter را بر روی کی برد فشار داده و رها کنید تا پنجره‌ی آن باز شود.



نکته‌ی ۲ :

بعضی از موس‌ها و کی‌بردها به صورت بی‌سیم می‌باشند که در قسمت‌های بعد درباره‌ی آن‌ها توضیح خواهیم داد.



تذکر ۴ :

کامپیوتر دستگامی است که دستورهای ما را بدون تردید، انجام می‌دهد و چون ضرر و زیان خود را درک نمی‌کند اگر دستور اشتباهی به آن بدهید باز هم آن دستور را اجرا می‌کند. پس باید سعی کنید تمام پیغام‌هایی که در کامپیوتر داده می‌شود را ابتدا با دقت بخوانید؛ سپس تأیید یا تکذیب کنید.



## بخش دوم

طریقه‌ی استفاده از سیستم عامل ویندوز



فصل اول؛

## شناخت محیط ویندوز



## شناخت محیط ویندوز

۱-۱- تعریف دسکتاپ (Desktop): به طور کلی صفحه‌ی اول ویندوز را دسکتاپ (Desktop) یا میز کار می‌نامند.